

50 miljoonaa pk-yritysten innovaatioihin ja ammattikorkeakouluyhteistyöhön

Arene esittää 50 miljoonan euron lisäystä pk-yritysten innovaatiotoiminnan ja niiden ammattikorkeakoulujen kanssa tekemän yhteistyön vahvistamiseen. Pk-sektorin tulevaisuudennäkymien vahvistaminen on keskeinen tekijä Suomen kilpailukyvyyn ja työllisyystavoitteiden kannalta, sillä työpaikka-avaukset ovat syntyneet tämän vuosituhannen aikana nimenomaisesti pieniin ja keskisuuriin yrityksiin.

Uudella innovaatorahoituksella tuetaan pk-yritysten osallistumista alueellisiin tai alakohtaisiin osaamisen keskittymiin ja ekosysteemeihin, joita korkeakoulut koordinoivat ja tukevat. Kumppanuuksien lisäksi rahoituksella voidaan tukea yksittäisiä hankkeita. Rahoitettavan toiminnan tavoitteena tulee olla yrityksen osaamisen tai yritystoiminnan kehittäminen - sisältäen uusien palveluiden ja tuotteiden innovoinnin.

Rahoitusta voidaan myöntää yrityksille ja ammattikorkeakouluille, jotka avoimen tutkimuksen ja tieteen periaatteiden mukaisesti huolehtivat julkisesti rahoitetun tiedon laajasta hyödynnettävyydestä.

Pieniä ja keskisuuria yrityksiä on Suomessa yli 280 000. Valtaosa 100 000 työnantajayrityksestä ei kuitenkaan investoi tutkimus-, kehittämis- tai innovaatiotoimintaan. Vuonna 2017 T&K-toiminnasta Tilastokeskukselle raportoi vain noin 2 000 alle 50 henkilöä työllistävää yritystä.

Suomen tavoitteena on nostaa kansalliset panostukset tutkimus-, kehittämis- ja innovaatorahoitukseen neljään prosenttiin bruttokansantuotteesta. Tämä edellyttää, että nykyistä useammalla yrityksellä on edellytykset kehittää toimintaansa aktiivisesti.

Korkeakoulu on hyvä kumppani uudistumishakuiselle yritykselle, mutta liian harva yritys löytää mukaan korkeakouluyhteistyöhön. Pienissä yrityksissä syynä on usein resurssien puute huomion kohdistuessa nykyiseen liiketoimintaan. Ekosysteemeistä yritykset saavat tukea työn murroksen ja teknologisen kehityksen haasteeseen vastaamiseen. Uudistumisen tarve ei rajoitu start up-yrityksiin.

Useissa tutkimus- ja innovaatiotoimintaa koskevissa selvityksissä on havaittu yritysten ja korkeakoulujen yhteistyön vähentyneen mm. Tekesiin kohdistuneiden rahoitusleikkausten vuoksi. Samalla alueelliset innovaatioketjut ovat jopa katkenneet.

Kilpailukyvyyn lisäksi pk-sektorin haasteena on työntekijöiden ja organisaatioiden osaamisen uudistaminen. Työn murros ja teknologinen kehitys vaikuttavat kaikkiin toimialoihin. Innovaatiotoimintaan osallistuva yrityksen henkilöstö kehittää omaa ja työyhteisönsä osaamista. Uusi rahoitusinstrumentti yhdistää soveltavan tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan yritysten osaamisen kehittämiseen.

Nykyisin Business Finland tukee kansainvälistymään tähtääviä yrityksiä ja Suomen Akatemia tieteellisiin läpimurtoihin tähtäävää tutkimusta. Näiden ulkopuolelle jää suurin osa Suomen pienistä ja keskisuurista työnantajayrityksistä.

Uusi rahoitusinstrumentti vahvistaisi merkittävästi pk-sektorin työnantajayritysten soveltavaan tutkimukseen perustuvaa kehittämistä ja yritysten osallistumista osaamiskeskittyisiin ja ekosysteemeihin. Samalla paranevat pk-yritysten edellytykset kiinnittyä myöhemmin Business Finlandin kansainvälistymiseen ja Suomen Akatemian tieteellisiin läpimurtoihin tähtääviin tutkimuksiin ja niiden tutkimustulosten soveltamiseen ja hyödyntämiseen.

TAPIO VARMOLA

puheenjohtaja, rehtori
Arene ry

PETRI LEMPINEN

toiminnanjohtaja
Arene ry